

Schets van agrarische ontwikkelingen rondom de Bult

Agrarische ontwikkelingen rondom de Bult

Karakteristiek gebied

In de omgeving van de Bult zitten veel agrarische bedrijven. De intensieve land- en tuinbouw speelt een belangrijke rol in dit gebied. Denk aan varkens- en pluimveehouderij en akkerbouw en vollegrondstuinbouw. In het gebied zitten nog een aantal melkveebedrijven. Het gebied heeft een goede verkaveling en de kwaliteit van de grond is goed voor landbouwkundig gebruik.

Akkerbouw en vollegrondstuinbouw

De akkerbouw maakt onderdeel uit van een systeem van teeltrotatie met de melkveehouderij, en is daar ook onlosmakelijk aan verbonden. De eisen aan een extensiever teeltplan vergroten de vraag naar grond. Deze sectoren bedienen ook de groep stoppende boeren die hun grond en behouden en laten betelen door de akkerbouwers en vollegrondstellers. Door eisen aan waterpeilen en waterkwaliteit zullen deze teelten niet overal meer terecht kunnen. Door extensivering van zowel melkveehouderij als plataardige teelten, zullen ondernemers gezamenlijk moeten kijken op welke wijze het teeltplan in het gebied ingevuld kan worden om kringlopen te sluiten. Daarnaast liggen er richting de toekomst mogelijk ook kansen voor nieuwe teelten, ten behoeve van de eiwittransitie en biobased bouwmaterialen.

Intensieve veehouderij

De intensieve bedrijven zorgen voor de verwerking van grote stromen aan restproducten uit de humane consumptie. Het aantal locaties zal sterk dalen. De gemiddelde omvang zal groeien. Met de inzet van technologische ontwikkelingen zal de emissie gereduceerd worden. Binnen deze sectoren is de groei van concepten met een meerwaarde de laatste jaren duidelijk herkenbaar. Er liggen goede combinatiemogelijkheden voor energieopwekking. Bovendien voorzien deze bedrijven voor een groot deel de akkerbouwbedrijven van dierlijke mest.

Melkveehouderij

De melkveehouderij is essentieel voor het behoud van grasland in het gebied. Anderzijds staat de sector voor een aantal uitdagingen. In het addendum bij het 7e actieprogramma voor de melkveehouderij wordt gesproken over grondgebondenheid in 2032. De invulling daarvan is nog onduidelijk. Voor melkveehouders is het lastig om grond te kunnen verwerven, wat vooral te maken heeft met betaalbaarheid en beschikbaarheid van grond. Stoppende veehouders behouden om fiscale redenen hun grond ten behoeve van akkerbouw. Daarnaast wordt voor andere teelten dan grasland meer betaald. Op grensgebieden tussen landbouw en natuur kunnen melkveehouders een rol spelen in het beheer van gronden. Het is van belang dat de (pacht)prijs in verhouding staat tot het opbrengend vermogen van de grond voor de melkveehouder. Ondernemers willen beloond worden voor de diensten die zij leveren.

Ontwikkelingen in de agrarische sector rondom de Bult

De afgelopen jaren zijn verschillende agrarische bedrijven gestopt, en ook voor de komende jaren voorzien wij een afname van het aantal veehouderijbedrijven in het gebied, met name in de melkveehouderij. De plantaardige productie stijgt, dat zien wij terug in het grondgebruik. Na jaren van specialisatie zien wij dat agrarische ondernemers combinaties gaan zoeken, met bijvoorbeeld energie, zorg of andere verdienmodellen. De diversiteit tussen bedrijven neemt toe. In het gebied is grote onzekerheid bij ondernemers omtrent ontwikkelingen rond het vliegveld en Natura2000 gebied de Bult en de invloed daarvan op het toekomstige gebruik van het gebied. Agrarische bedrijven kunnen een bijdrage leveren aan de opgaven in het gebied, maar alleen als zij een langjarig perspectief hebben. Het is belangrijk dat (jonge) agrarische ondernemers die verder willen in het gebied, gefaciliteerd worden.

Onze speerpunten voor een toekomstbestendige land- en tuinbouw rondom de Bult

1. In het belang van onze toekomstige regionale voedselvoorziening en een leefbaar buitengebied is het noodzakelijk dat het huidige **landbouwareaal** behouden blijft en versterkt wordt. Landbouwgrond moet landbouwgrond blijven. Grond van stoppende ondernemers is nodig om de blijvers perspectief te bieden.
2. Een duidelijke formulering van de **einddoelen** op gebied van stikstof en water. Wat is de uitgangssituatie, waar werken we naartoe, wat is haalbaar en wanneer is het goed genoeg? Een goede onafhankelijke monitoring van de staat van de natuur hoort hier bij.
3. Een **kosten baten analyse** is een belangrijk onderdeel van het gebiedsproces en de uiteindelijke afwegingen. Wat is de impact van verschillende scenario's voor het gebied en voor individuele ondernemers, wat zijn de maatschappelijke kosten en wat zijn de baten?
4. Agrarische ondernemers denken in generaties, **langjarige zekerheid** over het toekomstperspectief en het gebruik van grond is een randvoorwaarde om toekomstplannen te maken en investeringen te kunnen doen in de verdere verduurzaming van het bedrijf.
5. Benut de verschillende **transitiepaden**. Elk bedrijf moet zijn eigen keuzes kunnen maken die passen bij de persoonlijke situatie, de omgeving en het bedrijf.
6. Zet in op **innovaties en integrale oplossingen** om te werken aan emissiereductie, het vast houden van water, verdere verduurzaming van bedrijven, opwekken van groene energie en de andere gebiedsopgaven. Ondernemers zien hier kansen. Ondersteun ondernemers met financiële middelen en beleidsruimte om deze stappen te kunnen zetten.
7. Gebruik de **praktijkkennis** in het veld om samen te komen tot goede (technische) oplossingen in het gebied om meer water vast te houden. Ondernemers kunnen hiermee een bijdrage leveren aan het herstel van het hydrologisch systeem. Daarnaast is van belang dat ondernemers de watervoorziening voor hun gewassen op peil kunnen houden. Beleid moet gevoerd worden op basis van metingen en feiten, niet op basis van aannames en berekeningen. Als duidelijk is wat de doelen zijn, moeten ondernemers vanuit vakmanschap en ondernemerschap zelf de afweging kunnen maken welke teelten hierbij passen.
8. Zorg voor **maatwerk en faciliterend beleid**, voor zowel de blijvers als de ondernemer die een andere weg kiest voor zijn locatie.
9. **Alle partijen** in het gebied dragen bij aan stikstofreductie en het vast houden van water.
10. Een GGA proces dat is gebaseerd op **vrijwilligheid en actieve betrokkenheid** van ondernemers waar het om gaat.
11. Faciliteer en waardeer het zetten van **kleine stappen**. Dit is de manier waarop ondernemers die langjarig investeringen doen, zich aan kunnen passen op nieuwe ontwikkelingen.

's Hertogenbosch

Bezoekadres

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's Hertogenbosch
T 073 - 217 30 00

Postadres

Postbus 100
5201 AC 's Hertogenbosch

Colijnsplaat

Bezoekadres

Noordlangeweg 42B
4486 PR Colijnsplaat
T 0113 - 24 77 00

Postadres

Postbus 46
4460 BA Goes

Scan de QR code met uw telefoon
om onze website te bezoeken